

PROTOKÓŁ
z kontroli kompleksowej
z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
w Starostwie Powiatowym w Ostródzie

Kontrola kompleksowa została przeprowadzona w dniach: 14-17 października 2025 r. w siedzibie jednostki podlegającej kontroli, zlokalizowanej pod adresem: ul. Jana III Sobieskiego 5, 14-100 Ostróda oraz w siedzibie podmiotu realizującego zadania objęte kontrolą, tj. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, znajdującej się pod tym samym adresem. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Monika Martwich - główny specjalista, nr legitymacji służbowej 62/2024,
 - Urszula Jędrychowska - główny specjalista, nr legitymacji służbowej 19/2024,
 - Kamilla Duk - główny specjalista, nr legitymacji służbowej 15/2024 – kierująca zespołem,
- na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.928.2025 z dnia 9 października 2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Starosty Ostródzkiego pełnił Pan Andrzej Wiczkowski. Wyjaśnienia i oświadczenia w związku z prowadzoną kontrolą, z upoważnienia Wicestarosty Krzysztofa Żyndy, składała Pani Izabela Więckowska - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 1]

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie pełnili:

- Pan Tomasz Podsiadło od 1.01.2024 r. do 25.08.2024 r.,
- Pani Izabela Więckowska od 26.08.2024 r. – nadal.

[dowód: akta kontroli str. 2]

ZAKRES KONTROLI I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Realizacja przez samorząd powiatowy zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- I. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
- II. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia

prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

III. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

IV. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Kontrola obejmowała okres: od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

Realizacja przez samorząd powiatowy zadań z zakresu administracji rządowej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

V. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VI. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

VII. Wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w ww. programach oraz o ich ukończeniu.

Kontrola obejmowała okres: od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wykaz aktów prawnych dotyczących tematyki kontroli

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. poz. 1165).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. poz. 1870).
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (Dz.U. poz. 1159).
5. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. poz. 1163).
6. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. poz. 1166).

7. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. poz. 1164).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2025 r. w sprawie wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową (Dz.U. poz. 213).

Użyte w protokole skróty

- **Powiat** - oznacza Powiat Ostródzki,
- **Starostwo Powiatowe** - oznacza Starostwo Powiatowe w Ostródzie,
- **PCPR, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Pomocy, Centrum** - oznacza Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie,
- **Ustawa** - oznacza ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- **program korekcyjno-edukacyjny, program** - oznacza program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową,
- **program psychologiczno-terapeutyczny** - oznacza program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową,
- **specjalista** - oznacza osobę prowadzącą ww. programy dla osób stosujących przemoc domową,
- **WMUW** – oznacza Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie,
- **rozporządzenie** – oznacza Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. poz. 1163).

OCENA SKONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Na podstawie ustaleń kontroli opisanych poniżej, działalność Powiatu Ostródzkiego w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) w okresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

USTALENIA KONTROLI:

W okresie objętym kontrolą Powiat Ostródzki funkcjonował w oparciu o Statut nadany Uchwałą Rady Powiatu w Ostródzie Nr XXVIII/263/2022 z dnia 25 marca 2022 r.

W oparciu o przedłożoną dokumentację oraz wyjaśnienie Dyrektor PCPR stwierdzono, że w Statucie Powiatu obowiązującym w dacie kontroli, znalazły się m.in. zapisy:

- § 6 ust. 1 *Do zakresu działania Powiatu należy wykonywanie określonych ustawami zadań publicznych o charakterze ponadgminnym.*
- § 6 ust. 3 *Powiat wykonuje także zadania z zakresu administracji rządowej, jeżeli ustawy określają te sprawy jako należące do zakresu działania Powiatu.*

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 3]

W okresie objętym kontrolą obowiązywały 3 Regulaminy Organizacyjne Starostwa Powiatowego w Ostródzie, wprowadzone Uchwałami Zarządu Powiatu w Ostródzie, tj.:

- Uchwałą Nr 132/405/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. ze zmianami,
- Uchwałą Nr 2/4/2024 z dnia 21 maja 2024 r.,
- Uchwałą Nr 21/73/2024 z dnia 15 listopada 2024 r. ze zmianami.

W oparciu o przedłożoną dokumentację oraz wyjaśnienie Dyrektor PCPR stwierdzono, że w § 4 Regulaminu obowiązującego w dacie kontroli, znalazł się zapis cyt.: „*Starostwo jest jednostką organizacyjną Powiatu powołaną do wykonywania zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, należących do zakresu działania Rady, Zarządu i Starosty, a w szczególności:*

- 1) *zadań własnych, wynikających z ustaw,*
- 2) *zadań z zakresu administracji rządowej, określonych przez ustawy,*
- 3) *zadań przyjętych w drodze porozumień zawartych z organami administracji rządowej, z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z właściwym terytorialnie województwem,*
- 4) *innych wynikających z uchwał Rady oraz ustaw szczegółowych, w tym zadań zleconych z zakresu organizacji, przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów”.*

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 4-8]

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie funkcjonowało w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut PCPR nadany Uchwałą Nr XXXVII/299/2014 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 30 czerwca 2014 r. W ww. Statucie PCPR zawarto m.in. następujące zapisy:

- § 1 *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, zwane dalej „Centrum”, jest jednostką budżetową realizującą zadania własne Powiatu Ostródzkiego z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rehabilitacji osób niepełnosprawnych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych.*

- § 3 ust. 4 Do zadań Centrum z zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, podejmowanie działań profilaktycznych zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;
- 5) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższe zapisy były niezgodne z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ww. nieprawidłowość skutkowała niezgodnymi z obowiązującym stanem prawnym zapisami w dokumencie określającym organizację, zadania i zasady funkcjonowania PCPR w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 9-16]

W okresie objętym kontrolą obowiązywały 2 Regulaminy Organizacyjne PCPR w Ostródzie wprowadzone Uchwałami Zarządu Powiatu w Ostródzie, tj.:

- Uchwałą Nr 196/643/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r.,
- Uchwałą Nr 16/46/2024 z dnia 26 września 2024 r.,

W Regulaminie Organizacyjnym PCPR, obowiązującym w dacie kontroli zawarte były m.in. zapisy:

- § 1 ust. 5 Centrum Pomocy realizuje zadania Powiatu Ostródzkiego z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz określone w innych przepisach.
- § 4 ust. 4 pkt 4 opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doświadczających przemocy domowej;
- § 4 ust. 4 pkt 5 opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- § 4 ust. 4 pkt 37 prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej;
- § 4 ust. 4 pkt 38 prowadzenie działań w oparciu o „Model funkcjonowania konsultanta do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie jako koordynatora powiatowego wraz z lokalnym telefonem alarmowym”;

- § 4 ust. 4 pkt 40 realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;

- § 4 ust. 4 pkt 41 realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych;

- § 4 ust. 4 pkt 49 zapewnienie wsparcia w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Zapisy w Regulaminie organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie nie uwzględniały zadań wskazanych w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ww. nieprawidłowość skutkowała niezgodnymi z obowiązującym stanem prawnym zapisami w dokumencie określającym szczegółową organizację PCPR w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 17-49]

I. REALIZACJA ZADANIA W ZAKRESIE OPRACOWANIA I REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ.

W toku kontroli ustalono, że Powiat Ostródzki w okresie objętym kontrolą nie posiadał opracowanego powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, co było niezgodne z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy.

[dowód: akta kontroli str. 50-67]

Ww. nieprawidłowość skutkowała brakiem dokumentu opracowanego w oparciu o aktualny stan prawny i formalnie przyjętego do realizacji, wyznaczającego kierunki działań, zasady współpracy oraz odpowiedzialność poszczególnych podmiotów za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Dyrektor PCPR wyjaśniła na piśmie, że pomimo braku opracowanego powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, w okresie objętym kontrolą Powiat Ostródzki podejmował działania w ramach „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025”, przyjętego Uchwałą Nr XXI/210/2021 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 9 lipca 2021 r.

W wyjaśnieniu Dyrektor PCPR zawarła informację na temat działań zrealizowanych w ramach ww. programu.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 68-70]

II. REALIZACJA ZADANIA W ZAKRESIE OPRACOWANIA I REALIZACJI PROGRAMÓW SŁUŻĄCYCH DZIAŁANIOM PROFILAKTYCZNYM MAJĄCYM NA CELU UDZIELENIE SPECJALISTYCZNEJ POMOCY, ZWŁĄSZCZA W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH

ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ.

W toku kontroli ustalono, że Powiat Ostródzki w okresie objętym kontrolą nie posiadał opracowanych programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, co było niezgodne z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy.

[dowód – informacja Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 71-76]

Ww. nieprawidłowość skutkowałą brakiem dokumentów opracowanych w oparciu o aktualny stan prawny i formalnie przyjętych do realizacji, wyznaczających działania mające na celu udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzinom zagrożonym przemocą domową oraz promowanie właściwych postaw wychowawczych wolnych od przemocy.

Dyrektor PCPR wyjaśniła na piśmie, że cyt.: *Pomimo braku w okresie objętym kontrolą opracowanych programów profilaktycznych służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, realizowano działania w ramach „Powiatowego Programu Profilaktycznego mającego na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021-2025”, przyjętego Uchwałą Rady Powiatu w Ostródzie Nr XXI/209/2021 z dnia 9 lipca 2021 r.*

W wyjaśnieniu Dyrektor Centrum zawarła również informację na temat działań zrealizowanych w ramach ww. programu.

[dowód: akta kontroli str. 76-78]

III. REALIZACJA ZADANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ MIEJSC W OŚRODKACH WSPARCIA.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, zgodnie z pisemną informacją Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą Powiat Ostródzki zapewniał miejsca osobom doznającym przemocy domowej w ośrodku wsparcia, tj. w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Kętrzynie, na mocy zawartych z Powiatem Kętrzyńskim porozumień:

- Nr DMD/4/2024 z dnia 16 stycznia 2024 r. w okresie 1.01-31.12.2024 r.,
- Nr DMD/14/2025 z dnia 13 lutego 2025 r. w okresie 1.01-31.12.2025 r.

Dyrektor PCPR oświadczyła na piśmie, że w okresie objętym kontrolą nie wystąpiła konieczność umieszczenia osoby doznającej przemocy domowej w ośrodku wsparcia.

[dowód: akta kontroli str. 79-85]

IV. REALIZACJA ZADANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ MIEJSC W OŚRODKACH INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, zgodnie z pisemną informacją Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie było sytuacji wymagających umieszczenia osób doznających przemocy domowej w ośrodku interwencji kryzysowej. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, osoby zostałyby umieszczone w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Olsztynie.

[dowód - wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 86]

REALIZACJA ZADANIA W ZAKRESIE PROWADZENIA, PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH PCPR, INTERWENCJI W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

W oparciu o przedłożone pisemne wyjaśnienie Dyrektor PCPR, stwierdzono, że pracownicy socjalni Centrum, w okresie objętym kontrolą, nie prowadzili interwencji, w wyniku których należałoby wypełnić formularz „Niebieska Karta - A”.

[dowód- wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 87]

Dyrektor PCPR oświadczyła na piśmie, że w okresie objętym kontrolą nie wystąpiła konieczność zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową w trybie art. 12a ustawy, tj. w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Jednocześnie Dyrektor PCPR poinformowała, że w okresie: od 20 maja 2025 r., tj. od wejścia w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2025 r. w sprawie wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka, służącego zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową, do dnia zakończenia kontroli, nie zachodziła konieczność wypełnienia ww. kwestionariusza.

[dowód wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 88]

V. OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMÓW KOREKCYJNO - EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ.

Powiat Ostródzki na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, w okresie objętym kontrolą, otrzymał od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotację:

- w 2024 r. – w wysokości 25 000 zł. Wydatkował środki w kwocie 23 800 zł. Kwota dotacji zwrócona do WMUW - 1 200 zł.

- w 2025 r. – w wysokości 25 000 zł., z której dotychczas wydatkował środki w kwocie 14 000 zł.

[dowód: akta kontroli str. 89]

1. Opracowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, realizowanych w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożoną dokumentację i wyjaśnienie Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą, Powiat Ostródzki miał opracowany i realizować „Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową”, zatwierdzony przez Dyrektor Centrum.

Ponadto, specjaliści realizujący program: Pani Katarzyna Guzewicz i Pan Adam Just opracowali i przedłożyli w PCPR dokumenty pn.: „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową i jego założenia” (oddzielnie na każdy rok objęty kontrolą), w którym wskazano m.in.:

- założenia i cele programu,
- adresatów programu,
- ilość uczestników mogących wziąć udział w edycji programu,
- tematykę zajęć na poszczególnych etapach realizacji programu,
- harmonogram zajęć,
- formy i metody pracy,
- rodzaj prowadzonej dokumentacji,
- sposób monitorowania.

[dowód: akta kontroli str. 90-127]

Założenia programów realizowanych w 2024 i 2025 r. uwzględniały standard określony w § 2 rozporządzenia w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

2. Koordynowanie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, w okresie objętym kontrolą.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania związane z koordynowaniem realizacji ww. programów realizowane były w PCPR w Ostródzie przez:

- Panią Monikę Olszewską do 30.08.2024 r., na stanowisku inspektora;
- Panią Kamilę Frankowską od 1.10.2024 r. na stanowisku pracownika administracyjnego.

Kontrolujący stwierdzili, że Pani Kamila Frankowska posiadała wykształcenie średnie ogólnokształcące. Ww. uczestniczyła w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Przedłożona kontrolującym dokumentacja potwierdzała koordynowanie realizacji programów w sposób opisany przez Dyrektor Centrum.

[dowód: akta kontroli str. 128]

3. Specjaliści prowadzący programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową w okresie objętym kontrolą.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji i wyjaśnień złożonych przez Dyrektora PCPR ustalono, że realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Ostródzkim, w okresie objętym kontrolą, została zlecona dwóm specjalistom: Panu Adamowi Just oraz Pani Katarzynie Guzewicz na podstawie umów.

- Pan Adam Just realizował zadanie na podstawie zawartych z Powiatem Ostródzkim umów zlecenia:
 - nr 01/PKE/2024, w dniu 21 marca 2024 r., w łącznym wymiarze maksymalnie 12 godzin sesji indywidualnych, w okresie od 22 marca 2024 r. do 30 kwietnia 2024 r.
 - nr 02/PKE/2024, w dniu 12 kwietnia 2024 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 50 godzin zajęć w formie sesji grupowych, w okresie od 12 kwietnia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.
 - nr 04/PKE/2024, w dniu 6 września 2024 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 6 września 2024 r. do 15 grudnia 2024 r.
 - nr 01/PKE/2025, w dniu 1 kwietnia 2025 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 1 kwietnia 2025 r. do 31 lipca 2025 r.
 - nr 03/PKE/2025, w dniu 1 października 2025 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 3 października 2025 r. do 20 grudnia 2025 r.
- Pani Katarzyna Guzewicz realizowała zadanie na podstawie zawartych z Powiatem Ostródzkim umów zlecenia:
 - nr 03/PKE/2024, w dniu 12 kwietnia 2024 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 50 godzin zajęć w formie sesji grupowych, w okresie od 12 kwietnia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.
 - nr 05/PKE/2024, w dniu 6 września 2024 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 6 września 2024 r. do 15 grudnia 2024 r.
 - nr 02/PKE/2025, w dniu 1 kwietnia 2025 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 1 kwietnia 2025 r. do 31 lipca 2025 r.
 - nr 04/PKE/2025, w dniu 1 października 2025 r., w łącznym wymiarze nie mniej niż 60 godzin zajęć w formie sesji indywidualnych i grupowych, w okresie od 3 października 2025 r. do 20 grudnia 2025 r.

[dowód: akta kontroli str. 129-150]

W oparciu o przedłożoną dokumentację stwierdzono, że ww. specjaliści posiadali kwalifikacje do prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową określone w § 6 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z

dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. poz. 1163).

[dowód – informacja Dyrektor PCPR nt. ukończonych przez ww. studiów, szkoleń i posiadanego stażu pracy: akta kontroli str. 151-154]

4. Rekrutacja uczestników do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożoną dokumentację i wyjaśnienie Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą rekrutacją uczestników do programów korekcyjno-edukacyjnych, na podstawie zgłoszeń zespołów interdyscyplinarnych, kuratorów sądowych i osób indywidualnych, zajmował się pracownik Centrum, jednocześnie koordynujący realizację programów.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 155]

Działania informacyjne

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w 2024 r. i 2025 r. PCPR przekazał zespołom interdyscyplinarnym z terenu Powiatu i Zespołowi Kuratorskiej Służby Sądowej pisma z informacją o rozpoczęciu edycji programu korekcyjno-edukacyjnego (pisma z dnia: 15.03.2024 r., 30.08.2024 r., 14.03.2025 r., 18.07.2025 r., 01.10.2025 r.). Ponadto na tablicy informacyjnej w siedzibie PCPR oraz na stronie internetowej zamieszczona była informacja o realizacji ww. programu.

W oparciu o przedłożoną dokumentację, zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor PCPR ustalono, że w wyniku podjętych działań do programów korekcyjno-edukacyjnych zrekrutowano:

- w 2024 r. - 25 osób, w tym:
 - 20 osób zgłoszonych przez zespoły interdyscyplinarne z terenu Powiatu na podstawie art. 9b ust. 2 pkt 9 ustawy,
 - 3 osoby skierowane przez kuratorów sądowych,
 - 2 osoby, które zgłosiły się z własnej inicjatywy.
- w 2025 r. - 24 osoby, w tym:
 - 19 osób zgłoszonych przez zespoły interdyscyplinarne z terenu Powiatu na podstawie art. 9b ust. 2 pkt 9 ustawy,
 - 1 osoba skierowana przez kuratora sądowego,
 - 4 osoby, które zgłosiły się z własnej inicjatywy.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 155]

Zasady kwalifikowania do udziału w programach

W oparciu o przedłożoną dokumentację i wyjaśnienie Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą kwalifikację do programów prowadził specjalista, po przeprowadzeniu indywidualnie z każdą osobą rozpoznania diagnostycznego.

Warunkiem uczestnictwa w programie było podpisanie przez osobę stosującą przemoc

domową kontraktu ze specjalistą.

Ogółem do programów korekcyjno-edukacyjnych specjaliści zakwalifikowali w 2024 r. - 25 osób, w 2025 r. - 24 osoby.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 155-157]

Przekazane Staroście przez zespoły interdyscyplinarne zawiadomienia o skierowaniu osób do programu korekcyjno-edukacyjnego na podstawie art. 9b ust. 11 pkt 6 ustawy.

Starosta Ostródzki oświadczył na piśmie, że w okresie objętym kontrolą do Starosty wpłynęło 1 zawiadomienie z zespołu interdyscyplinarnego o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Zawiadomienie zostało zarejestrowane w centralnej ewidencji korespondencji w systemie EZD, zadekretowane i następnie przekazane do PCPR w Ostródzie.

[dowód: akta kontroli str. 158]

5. Uczestnicy programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, realizowanych w okresie objętym kontrolą.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor PCPR ustalono, że w okresie objętym kontrolą do programów korekcyjno-edukacyjnych przystąpiło:

- w 2024 r. – 25 mężczyzn, w tym:
 - 20 osób skierowanych przez zespoły interdyscyplinarne z terenu Powiatu na podstawie art. 9b ust. 2 pkt 9 ustawy,
 - 3 osoby skierowane przez kuratorów sądowych,
 - 2 osoby, które zgłosiły się z własnej inicjatywy;
- w 2025 r. - 24 mężczyzn, w tym 14 w I edycji i 10 w II edycji realizowanej w trakcie trwania kontroli, w tym:
 - 19 osób skierowanych przez zespoły interdyscyplinarne z terenu Powiatu na podstawie art. 9b ust. 2 pkt 9 ustawy,
 - 1 osoba skierowana przez kuratora sądowego,
 - 4 osoby, które zgłosiły się z własnej inicjatywy.

Program w dacie kontroli pozostawał w realizacji.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 157]

W oparciu o przedłożoną dokumentację, zgodnie z oświadczeniem Dyrektor PCPR ustalono, że w 2024 r. w programie korekcyjno-edukacyjnym uczestniczyły 3 osoby uzależnione od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii uzależnień. W 2025 r. w programie uczestniczyła 1 osoba uzależniona od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 157]

6. Miejsce i termin realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożoną do kontroli dokumentację, w tym listy obecności, zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora PCPR ustalono, że program korekcyjno-edukacyjny w 2024 roku realizowany był w II edycjach:

- I edycja odbyła się w okresie od 22 marca 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. w Biurze Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Morągu przy ulicy Dworcowej 7. W oparciu o przedłożoną dokumentację stwierdzono, że program został zrealizowany w łącznym wymiarze 62 godzin, w tym: 12 sesji indywidualnych w wymiarze 12 godzin, 10 spotkań grupowych w wymiarze 50 godzin z częstotliwością 1 raz w tygodniu.

- II edycja odbyła się w okresie od 6 września 2024 r. do 15 grudnia 2024 r., w Centrum Użyteczności Publicznej w Ostródzie przy ulicy Jana III Sobieskiego 9. W oparciu o przedłożoną dokumentację stwierdzono, że program został zrealizowany w łącznym wymiarze 63 godzin, w tym: 13 sesji indywidualnych w wymiarze 13 godzin, 10 spotkań grupowych w wymiarze 50 godzin z częstotliwością 1 raz w tygodniu.

W 2025 roku również zaplanowano II edycje programu:

- I edycja odbyła się w okresie od 1 kwietnia 2025 r. do 28 czerwca 2025 r. w Centrum Użyteczności Publicznej w Ostródzie przy ulicy Jana III Sobieskiego 9. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że program został zrealizowany w łącznym wymiarze 64 godzin, w tym: 14 sesji indywidualnych w wymiarze 14 godzin, 10 spotkań grupowych

w wymiarze 50 godzin z częstotliwością 1 raz w tygodniu.

- II edycję programu zaplanowano w terminie od 3 października 2025 r. do 12 grudnia 2025 r. w Centrum Użyteczności Publicznej w Ostródzie przy ulicy Jana III Sobieskiego 9, w wymiarze 60 godzin, w tym: 10 sesji indywidualnych w wymiarze 10 godzin, 10 spotkań grupowych w wymiarze 50 godzin z częstotliwością 1 raz w tygodniu.

W oparciu o przedłożone dokumenty stwierdzono, że do dnia zakończenia kontroli zrealizowano 8 sesji indywidualnych w wymiarze 8 godzin i 1 spotkanie grupowe w wymiarze 5 godzin.

W oparciu o przedłożoną dokumentację oraz pisemne wyjaśnienie Dyrektora PCPR stwierdzono, że ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej, zajęcia odbywały się poza siedzibą PCPR.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektora PCPR: akta kontroli str. 159-161]

7. Forma i sposób realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożoną dokumentację, zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor PCPR stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą programy korekcyjno-edukacyjne były realizowane w formie indywidualnej i grupowej.

W pracy grupowej wykorzystano następujące metody:

- wykłady tematyczne,
- warsztaty i ćwiczenia,
- dyskusje,
- „burza mózgów”,
- praca w grupach,
- scenki rodzajowe,
- materiały audiowizualne – filmy edukacyjne,
- praca własna, służąca utrwaleniu nabytych umiejętności.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 163]

Kontrolujący stwierdzili, że forma realizacji programów była zgodna z opracowanym programem korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

8. Dokumentacja indywidualna uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, realizowanych w okresie objętym kontrolą.

Dokumentacja indywidualna uczestników programów realizowanych w okresie objętym kontrolą zawierała m.in.:

- kontrakt - umowę zawieraną między uczestnikiem programu a osobą prowadzącą program, regulującą zasady uczestnictwa w programie,
- wstępne rozpoznanie diagnostyczne,
- wniosek o wydanie zaświadczenia o zgłoszeniu się do programu korekcyjno-edukacyjnego,
- wniosek o wydanie zaświadczenia o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego ,
- zaświadczenie o zgłoszeniu się do programu korekcyjno-edukacyjnego,
- zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

[dowód – wykaz dokumentów: akta kontroli str. 164]

9. Standard programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożoną kontrolującym do wglądu dokumentację oraz wyjaśnienie Dyrektor PCPR stwierdzono, że założenia programów realizowanych w 2024 i 2025 r. uwzględniały standard określony w § 2 rozporządzenia w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a specjaliści udokumentowali zgodność realizacji zadania z określonymi kryteriami.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 165-166]

VI. OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMÓW PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ.

Dyrektor PCPR wyjaśniła na piśmie, że w okresie objętym kontrolą Powiat Ostródzki nie realizował programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. W wyjaśnieniu wskazano cyt. „Zarówno w roku 2024 i 2025 nikt nie zgłosił chęci udziału w ww. programie. Zespoły Interdyscyplinarne z terenu Powiatu Ostródzkiego nie zgłaszały potrzeb w zakresie realizacji ww. programów, jak również nie wystawiły osobom stosującym przemoc domową skierowań do przedmiotowych programów”.

[dowód – wyjaśnienie Dyrektor PCPR: akta kontroli str. 167]

Przekazane Staroście przez zespoły interdyscyplinarne zawiadomienia o skierowaniu osób do programu psychologiczno-terapeutycznego na podstawie art. 9b ust. 11 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Starosta Ostródzki oświadczył na piśmie, że w okresie objętym kontrolą do Starosty nie wpłynęło żadne zawiadomienie o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

[dowód: akta kontroli str. 168]

VII. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ O ZGŁOSZENIU SIĘ OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ DO UCZESTNICTWA W WW. PROGRAMACH ORAZ O ICH UKOŃCZENIU.

1. Wydawanie ww. zaświadczeń, dotyczących programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

W toku kontroli stwierdzono, że upoważnienie do wydawania zaświadczeń, na podstawie Upoważnienia Starosty Ostródzkiego Nr 26a/2024 z dnia 30 września 2024 roku, posiadała obecna Dyrektor PCPR w Ostródzie – Pani Izabela Więckowska.

[dowód: akta kontroli str. 169]

W oparciu o przedłożone kontrolującym dokumenty stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Dyrektorzy PCPR wydali:

- 61 zaświadczeń o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym (22 w roku 2024 i 39 w roku 2025),
- 30 zaświadczeń o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego (11 w 2024 roku i 19 w 2025 roku).

[dowód – wykaz wydanych zaświadczeń: akta kontroli str. 170-173]

Wydawane zaświadczenia były ewidencjonowane w rejestrach.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 września 2024 r., zarówno zaświadczenia o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym (10 zaświadczeń) jak również zaświadczenia o jego ukończeniu (5 zaświadczeń), wydawały osoby do tego nieuprawnione.

[dowód: akta kontroli str. 174-176]

Ww. nieprawidłowość skutkowałą realizacją przez osoby nieuprawnione, zadania zastrzeżonego dla Starosty lub osoby przez niego upoważnionej, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. poz. 1164).

2. Wydawanie ww. zaświadczeń, dotyczących programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Dyrektor PCPR oświadczyła na piśmie, że w okresie objętym kontrolą nie były wydawane żadne z ww. zaświadczeń, gdyż nie zgłosiła się żadna osoba deklarująca chęć udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ani skierowana przez zespół interdyscyplinarny.

[dowód: akta kontroli str. 177]

PODSUMOWANIE

W toku kontroli ustalono, że przyczyną wskazanych w protokole nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja lub niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań.

W trakcie kontroli na bieżąco omawiano wyniki kontroli oraz udzielano instruktażu i wyjaśnień w zakresie wynikającym z kontroli Dyrektor PCPR. Kontrolujący omówili ponadto wyniki kontroli na spotkaniu podsumowującym z ww., które odbyło się 17 października 2025 r. w siedzibie Centrum.

Na tym protokół zakończono.

Protokół sporządzono w formie elektronicznej i doręczono kierownikowi jednostki podlegającej kontroli z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. poz. 1165), kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienie przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych). Ma też prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wobec zastrzeżeń.

Kierownik jednostki podlegającej kontroli

Andrzej Wiczowski
STAROSTA POWIATU OSTRÓDZKIEGO
(data zgodnie ze znacznikiem czasu)

Zespół kontrolny

GŁÓWNY SPECJALISTA
Monika Martwich

GŁÓWNY SPECJALISTA
Urszula Jędrychowska

GŁÓWNY SPECJALISTA
Kamilla Duk